Rabwa İslâmî Dâvet Bürosu
Eğitici Broşürleri

أعمال الحج

باللغة التركية

HACDA YAPILAN İŞLER

Gözden Geçiren:
Abdullah b. Abdurrahman el-Cibrîn

Çeviren:
Muhammed Şahin

HER HACININ HAC GÜNLERİNDE HAC ÇEŞİDİNE GÖRE YAPMASI GEREKEN İŞLER:

Gün	İfrâd Hacısının Yapması Gereken İşler	Kırân Hacısının Yapması Gereken İşler	Temettu Hacısının Yapması Gereken İşler
Hacının, Zilhicce ayının 8. gününden önce yapması gereken işler	1. Mikât yerinde telbiye getirip ihrama girer.İfrâd hacısı şöyle niyet eder : **(Lebbeyke haccen)**. Kırân hacısı ise şöyle niyet eder : **(Lebbeyke umraten ve haccen)**. 2. Kudûm tavafını yapar. 3.Kudûm tavafından sonra Safâ ile Merve arasında sa'y etmek isterse, say' eder.Zirâ Kudûm tavafı, haccın sünnetlerindendir, farzlarından değildir.İsterse Safâ ile Merve arasında sa'y etmeden direk Minâ'ya gider ve sa'yını farz tavaftan sonraya bırakabilir. İfrâd ve Kırân hacıları bayramın 1. gününe kadar ihramda kalırlar.		1. Mikât yerinde telbiye getirip ihrama girer ve şöyle niyet eder : **(Lebbeyke umraten mutemettian bihâ ilel-hac)**. 2. Umre tavafını yapar. 3. Sa'y eder. 4. Saçlarını kısaltır veya kökünden kazıtır. 5. İhramdan çıkar ve Terviye gününe kadar bekler.
Terviye günü (Zilhicce ayının 8. günü)	Minâ'ya gider ve orada öğle, ikindi, akşam, yatsı ve sabah namazlarını kılar. Dört rekâtlı namazları cemetmeden (birleştirmeden) ikişer rekât olarak kılar.		İkâmet ettiği yerden ihrama girdikten sonra Minâ'ya gider ve orada öğle,ikindi,akşam,yatsı ve sabah namazlarını kılar. Dört rekâtlı namazları cemetmeden ikişer rekât olarak kılar.
Arefe günü (Zilhicce ayının 9. günü)	1. Güneş doğduktan sonra Arafat'a hareket eder.Arafat'ta öğle ve ikindi namazlarını ikişer rekât olarak öğle vaktinde bir ezân ve iki kâmetle birleştirerek kılar (cem'i takdim). Hacının Allah'ı çokça anması ve bol bol duâ etmesi sünnettir. Duâ ederken Arafat dağına değil de kıbleye yönelmesi sünnettir.Yine Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in fiili gereği, duâ ederken ellerini kaldırması sünnettir. Hacının Arefe günü oruç tutması mekruhtur.Urane vâdisi, Arafat sınırının dışındadır. Dolayısıyla burada durmak geçerli değildir.Aynı şekilde Arafat dağına çıkmak da câiz değildir. 2. Güneş battıktan sonra sükûnet ve vakar içerisinde Müzdelife'ye hareket eder. 3. Müzdelife'ye ulaşınca akşam ve yatsı namazlarını birleştirerek bir ezân ve iki kâmetle yatsı namazı vaktinde, akşamı olduğu gibi, yatsıyı ise iki rekât olarak kılar. 4. Bayramın 1. günü Akabe cemresine atmak için 7 taş toplar.Bu taşları Minâ'dan da alabilir.Atılacak taşlar, nohuttan büyük ve fındıktan küçük, bakla tanesi büyüklüğünde olmalıdır. 5. Müzdelife'de konaklar. Sabah namazını erkenden kıldıktan sonra bol bol Allah'a duâ eder.Meş'ar-i Haram'da vakfeye durmak ve ortalık iyice ağarıncaya kadar duâ etmek, müstehaptır.Zayıf ve düşkünlerin gece yarısından (hilâlin kaybolmasından) sonra Müzdelife'den ayrılıp Minâ'ya gitmeleri câizdir.		
Zilhicce ayının 10. günü (Bayramın 1. günü)	**Güneş doğmadan önce Minâ'ya hareket eder.** 1. Akabe cemresine birbiri ardınca 7 taş atar.Her taşı atarken de tekbir getirir. 2. Saçlarını kısaltır veya kökünden kazıtır.Ancak saçları kökünden kazıtmak daha fazîletlidir.Kadın ise saçlarının ucundan bir parmak boğumu miktarı kısaltır. 3. İhramdan çıkar ve normal elbisesini giyer.Buna 1.helallik denir. 4. Farz tavafı yapar.Bu tavafı, 11. veya 12. güne ertelemesi câiz olduğu gibi, Vedâ tavafı ile birlikte yapması da câizdir.Tavafı yaptıktan sonra ihram sebebi ile kendisine haram olan her şey artık helal olur. 5. Kudûm tavafından sonra sa'y etmemişse, Farz tavafından sonra sa'y eder.	**Güneş doğmadan önce Minâ'ya hareket eder.** 1. Akabe cemresine birbiri ardınca 7 taş atar. Her taşı atarken de tekbir getirir. 2. Kurbanını keser.Harem sınırları içerisinde oturan kimseler kurban kesmekten muaftırlar. 3. Saçlarını kısaltır veya kökünden kazıtır.Saçları kökünden kazıtmak, daha fazîletlidir.Kadın ise saçlarının ucundan bir parmak boğumu miktarı kısaltır. 4.İhramdan çıkıp normal elbisesini giyer. (1. helallik) 5. Farz tavafı yapar. Bu tavafı, 11. veya 12. güne erteleyebildiği gibi, Vedâ tavafı ile birlikte yapması da câizdir. Tavafı yaptıktan sonra ihram sebebi ile kendisine haram olan her şey artık helal olur. 6. Kudûm tavafından sonra sa'y etmemişse, Farz tavafından sonra sa'y eder.	**Güneş doğmadan önce Minâ'ya hareket eder.** 1.Akabe cemresine birbiri ardınca 7 taş atar.Her taşı atarken de tekbir getirir. 2.Kurbanını keser.Harem sınırları içerisinde oturan kimseler kurban kesmekten muaftırlar. 3. Saçlarını kısaltır veya kökünden kazıtır.Saçları kökünden kazıtmak daha fazîletlidir.Kadın ise saçlarının ucundan bir parmak boğumu miktarı kısaltır. 4. İhramdan çıkıp normal elbisesini giyer. (1. helallik) 5. Farz tavafı yapar.Bu tavafı, 11. veya 12. güne ertelemesi câiz olduğu gibi, Vedâ tavafı ile birlikte yapması da câizdir. Tavafı yaptıktan sonra ihram sebebi ile kendisine haram olan her şey artık helal olur. 6. Sa'y eder. Farz tavafı 11. veya 12. güne ertelemesi câiz olduğu gibi, sa'yı da ertelemesi câizdir.
Zilhicce ayının 11. günü (Bayramın 2. günü)	1. 11. gece Minâ'da geceler. 2. Zevâlden sonra, ilk önce küçük, sonra orta, daha sonra da büyük cemre olmak üzere üç cemreye yedişer taş atar.Küçük ve orta cemrelere yedişer taş attıktan sonra kıbleye yönelerek duâ eder.Ancak Akabe cemresine taşları attıktan sonra duâ etmez.		
Zilhicce ayının 12. günü (Bayramın 3. günü)	1. 12. gece Minâ'da geceler. 2. Zevâlden sonra, ilk önce küçük, sonra orta, daha sonra da büyük cemre olmak üzere üç cemreye yedişer taş atar.Küçük ve orta cemrelere yedişer taş attıktan sonra kıbleye yönelerek duâ eder.Ancak Akabe cemresine taşları attıktan sonra duâ etmez.Güneş batmadan önce Minâ'dan ayrılıp Vedâ tavafını yapması câzidir.		
Zilhicce ayının 13. günü (Bayramın 4. günü)	1. 13. gece Minâ'da geceler. 2. Zevâlden sonra, ilk önce küçük, sonra orta, daha sonra da büyük cemre olmak üzere üç cemreye yedişer taş atar.Küçük ve orta cemrelere yedişer taş attıktan sonra kıbleye yönelerek duâ eder.Ancak Akabe cemresine taşları attıktan sonra duâ etmez. 3. Minâ'dan ayrılıp Hareme gider ve Vedâ tavafını yapar.Hayız ve nifas halindeki kadınlardan Vedâ tavafı düşer.		
NOT	Birinci helallikten sonra eşiyle cinsel ilişkide bulunma dışında ihramın yasakları kendisine helal olur.İkinci helallikten sonra, ihramın bütün yasakları kendisine helal olur.		
HATIRLATMA	Hac günleri duâ, zikir ve insanları Allah'ın yoluna dâvet etme günleridir.Bu sebeple faydasız şeylerden uzak durman gerekir. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Hac, belirli aylardadır.Her kim bu aylarda hacca niyetlenip ihrama girerse, hacda cinsel ilişkide bulunmak, günah işlemek ve** (faydasız şeyleri) **tartışmak yoktur."** (Bakara Sûresi: 197)		

HACCIN RÜKÜNLERİ	HACCIN FARZLARI
1. İhrama girmek. Hac ibâdetine niyet etmek demektir. 2. Arafat'ta durmak (bulunmak). 3. Farz tavaf (Buna ifâdâ tavafı veya haccın tavafı da denir). 4. Safâ ile Merve arasında sa'y etmek.	1. Mikat yerinden ihrama girmek. 2. Güneş batıncaya kadar Arafat'ta durmak. 3. Müzdelife'de gecelemek. 4. Teşrik günlerinde (Zilhicce'nin 11, 12 ve 13. günlerinin gecelerinde) Minâ'da gecelemek. 5. Cemreleri taşlamak. 6. Vedâ tavafını yapmak. 7. Saçları kökünden kazıtmak veya kısaltmak.
Not: *Haccın herhangi bir rüknünü terkeden, o rüknü yerine getirmeden haccı tamam olmaz.*	**Not:** *Haccın farzlarından herhangi birisini terkedenin, Harem sınırları içerisinde olmak üzere bir cezâ kurbanı kesmesi ve etini oradaki fakirlere dağıtması gerekir.*

HACCIN SÜNNETLERİ

Haccın sünnetleri çoktur. Bunlardan bazıları şunlardır:

1. İhram'a girmeden önce boy abdesti almak (yıkanmak).
2. Erkekler için, izâr ve ridâ'dan meydana gelen beyaz elbise ile ihrama girmek.
3. Telbiye getirmek.
4. Arefe gecesi (Zilhicce'nin 8. gecesi) Minâ'da gecelemek.
5. Küçük ve orta cemreyi taşladıktan sonra duâ etmek.
6. Kırân ve İfrâd haccı yapanların Kudûm tavafını yapmaları.

Not: *Haccın sünnetlerinden herhangi birisini terkeden kimseye bir şey gerekmez.*

İHRÂMIN YASAKLARI

1. Saçları traş etmek.
2. Tırnakları kesmek.
3. Başı örtmek (erkekler için).
4. Dikişli elbise giymek (erkekler için).
5. Güzel koku kullanmak (sürmek).
6. Kara hayvanını avlamak.
7. Şehvetle hanımını öpmek.
8. Nikah kıymak veya kıydırmak.
9. Cimâ etmek.

Not: *İhramın yasaklarından herhangi birisini unutarak veya bilmeyerek veyahut da zorlamayla yapana bir şey gerekmez.*

KURBAN

Kurban kesilebilen yer : Kurban, Minâ'da kesilir.Mekke'de veya Harem sınırları içerisinde de kesilebilir.

Kurban edilebilen hayvanlar : Deve, sığır, koyun veya keçi kurban olarak kesilebilir.

Geçerli olan kurbanlık hayvanlar : Koyunun altı ayını, keçinin bir yaşını, sığırın iki yaşını, devenin de beş yaşını tamamlamış olması gerekir.

Bir kimse, bir koyun veya bir keçiyi kurban olarak kesebildiği gibi, yedi kişi ortak olup 1 deve veya sığırı kurban olarak kesebilir.Kesecek kurbanı bulamayan veya kurban kesmeye gücü yetmeyen kimsenin 3 günü hacda, 7 günü de ehline döndükten sonra olmak üzere toplam 10 gün oruç tutması gerekir.Bu 3 günlük orucu bayramdan önce ardarda tutabileceği gibi, aralıklarla da tutabilir.Yine 7 günlük orucu bayramdan sonra ardarda tutabileceği gibi, aralıklarla da tutabilir.

Hamd, yalnızca Allah'adır.Bu broşürde zikredilen şeyleri okudum.İlim ehli tarafından bilinen ve meşhûr olan şeylere uygun buldum.

Abdullah b. Abdurrahman el-Cibrîn 15.11.1420 Hicrî